

Trg svobode 18
4290 Tržič

Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča

Občina Tržič je v juniju 2007 kandidirala za pridobitev nepovratnih sredstev na Prvem javnem razpisu za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete »Razvoj regij« s projektom »Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča«.

S projektom »Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča« želi Občina Tržič revitalizirati staro mestno jedro Tržiča, ki ga je v zadnjih desetletjih zaznamovalo upadanje urbane in socialne kakovosti življenja. Osnovni namen projekta je vzpostavitev ustreznih bivalnih pogojev ter pogojev za demografski, turistični in družbeno-socialni razvoj mesta.

S prenovo ulic v starem mestnem jedru Tržiča se bodo obnovile naslednje ulice: Za Mošenikom, Muzejska ulica, Fužinska ulica, Čevljarska lica, Usnjarska ulica in Prehod. Z izvedbo operacije bo občina Tržič v starem mestnem jedru Tržiča pridobila:

- 10.670 m² urejenih prometnih površin z javno razsvetljavo in urbano opremo,
- 645 m prenovljenega vodovoda,
- 370 m prenovljene kanalizacije,
- višjo kakovost bivanja zaradi zmanjšanja hrupa,
- primerno urbano opremo kulturnemu spomeniku,
- večjo kulturno in zgodovinsko vrednost srednjeveškega mesta,
- izboljšano regionalno podobo gorenjske mreže zgodovinskih naselbin.

Projekt »Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča« sledi določilom Strategije prostorskega razvoja Slovenije in Strategije razvoja Občine Tržič, v katerih sta notranji razvoj naselij in prenova naselij opredeljeni kot prednostni razvojni usmeritvi prenove kulturne dediščine in druge stavbne dediščine v naseljih. Za območje, ki ga obravnava projekt, velja Odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Tržiča za kulturni in zgodovinski spomenik. Prav tako pa velja omeniti, da gre pri obravnavanem območju tudi za prenovo degradiranih urbanih območij.

Predlog projekta »Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča« je Občina Tržič v letu 2006 vključila v razvojno področje, za katero je bil izdelan in sprejet Regionalni razvojni program Gorenjske 2007-2013 (RRP Gorenjske). Ukrep prenova mestnih, trških in vaških jeder, je eden pomembnejših ukrepov RRP Gorenjske, saj se v njih srečujejo problemi podjetništva, turizma, kulture, infrastrukture, prometa in kakovosti bivanja. Ukrep želi spodbuditi tako nadaljevanje fizične revitalizacije javnih površin kakor tudi bolj načrtno in celostno upravljanje ponudbe in življenja v mestih.

S sklepom Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki ga je Občina Tržič prejela konec avgusta leta 2007, je Občina Tržič upravičena do sofinanciranja izvedbe operacije v višini 85% verodostojno izkazanih in plačanih upravičenih stroškov operacije, kar znaša 942.083,00 EUR. Razliko do celotne vrednosti operacije, ki znaša 1.330.000,00 EUR skupaj z davkom na dodano vrednost, pa bo v višini 166.250,00 EUR krila Občina Tržič iz občinskega proračuna, kar predstavlja 15% vrednosti operacije kot tudi davek na dodano vrednost celotne operacije v višini 221.667,00 EUR, ker le-ta ni upravičen strošek sofinanciranja operacije.

Prenova se bo izvajala v dveh letih, in sicer v proračunskem letu 2008 in 2009. Pripravljalne aktivnosti izdelave investicijske in projektne dokumentacije so bile izvedene v zadnjem četrtletju leta 2007;

investicijsko dokumentacijo je izdelalo podjetje Projekt d.d. Nova Gorica, projektno dokumentacijo pa podjetje Planing biro d.o.o. Kranj.

Nadalje je Občina Tržič v začetku letošnjega leta objavila in izvedla postopke javnega naročanja za izbor izvajalca gradbeno-obrtniških in instalcijskih del (GOI dela), izvajalca nadzora in izvajalca informiranja in obveščanja javnosti. Kot najugodnejši ponudnik za GOI dela je bilo izbrano Cestno podjetje d.d. Kranj, za nadzornega inženirja podjetje Planing biro d.o.o. Kranj in za izvajalca storitev informiranja in obveščanja javnosti podjetje Infiniti MRM d.o.o. Ljubljana. Pogodbe z vsemi izbranimi izvajalci so bile v skladu s terminskim planom operacije podpisane v mesecu aprilu.

In kaj nam prinaša »Prenova ulic v starem mestnem jedru Tržiča«?

V nadaljevanju navajamo nekaj tehničnih podatkov po posameznih sklopih prenove, s čimer želimo Tržičanom okvirno predstaviti, kaj vse se bo izvajalo in kakšen bo nov izgled ulic po prenovi, kakor tudi opozoriti na popolne ali delne zapore ulic v času izvajanja vseh v nadaljevanju opisanih del.

Ceste, parkirišča in podporni zidovi:

Širina prečnega prereza cest v vseh ulicah bo znašala 3'00m, razen v ulici Za Mošenikom, kjer se razširi na 4'00m. Končna ureditev ulic je zasnovana tako, da se uporabi asfalt v kombinaciji s kamnitimi kockami, ki se bodo ob vozišču polagale v 20cm širokem pasu, in sicer na oddaljenosti 1'5m do 2'0m od osi vozišča, kjer pa to zaradi prostorske stiske ne bo izvedljivo, pa se bodo kocke polagale ob skrajnem robu vozišča

Parkirni prostori so ravno tako razmejeni z 10cm širokim ločilnim pasom kamnitih kock. Pravokotna in vzdolžna parkirišča bodo široka 2'50m, razen stranskih ob objektih, katerih širina znaša 3'00m, dolžina pravokotnih parkirišč pa bo 5'00m, oz. pri vzdolžnih parkiriščih 5'50m.

V Fužinski ulici se nahaja obstoječe parkirišče, ki se v celoti obnovi v obstoječih dimenzijah. Predvidenih je 7 parkirnih mest, med seboj ločenih z 10cm širokim pasom iz kamnitih kock. Parkirna mesta so postavljena pravokotno na os vozišča. Zunanji rob parkirišča je od okolice ločen z 20cm širokim pasom iz kamnitih kock.

Ulica Za Mošenikom bo po novem imela eno večje parkirišče (28 parkirnih mest) na desni strani in sicer na lokaciji objekta, ki je predviden za rušenje ter 13 parkirnih mest na levi strani, pozicioniranih ob vozišču, od tega tri vzdolžna parkirna mesta.

V Muzejski ulici bo potrebno porušiti obstoječi dotrajani zid (ob opuščnem kompleksu Tika) in zgraditi nov armirano betonski zid, dolžine 23'0m in 12'0m in višine do 3'0m. Zid bo zaključen 20cm višje od roba vozišča, na njem pa bo nameščena tipska ograja (enaka kot pri Muzeju) visoka 1'0m. Zid bo grajen po kampadah dolžine 5m-6m. Višina zidu bo naraščala enakomerno z niveleto desnega roba ceste. Zid bo širok 45cm.

V ulici Za Mošenikom je na levi strani ob novem vzdolžnem parkirišču predvideno podaljšanje obstoječega AB zidu. Zgradi se armirano betonski zid, dolžine 10'0m in skupne višine 2'0m. Lice zidu se dodatno obloži z naravnim kamnom (do debeline 15cm). Zid je širok 35cm. Zid se naveže na preostanek obstoječega zidu.

Prav tako se v ulici Za Mošenikom obstoječi zidovi ob strugi vodotoka Mošenik nadvišajo na višino 1'0m nad voziščem. Širina nadvišanega zidu znaša cca 56cm. Nadvišani zid bo zidan iz polne opekem, grobo ometan, teme zidu pa bo v naklonu 30° pokrito z bobrovcem. Naklon kritine je obrnjen proti vodotoku Mošenik.

Fekalna kanalizacija:

Kanalizacija se na glavnih ulicah obnovi s cevmi premera 300mm, na stranskih ulicah (do muzeja in na Fužinski) pa s cevmi premera 250mm. Glavni odvodni kanal se delno obnovi s cevmi premera 400mm. Globina kanalov je določena z globino priključka v obstoječi kanal, z globinami dotokov iz hiš, s potrebnim razmikom pri križanjih z rakami in z obstoječimi komunalnimi vodi ter z enakomernimi padci dna kanalov ter bo predvidoma znašala 1.6 do 2.50m s padci dna od 0.7 % do 7.5%. Skupna dolžina obnovljenih kanalov bo 370 m.

Hišni priključki se izvedejo v jaških ali direktno na kanal. Priključki v jaških so v višini min. 10cm in praviloma max 60cm nad dnem jaška ne glede na globino iztoka iz objektov. Za vse objekte je

zagotovljen gravitacijski odtok z višine pritličja. Možnost gravitacijskega odtoka iz kleti je različna glede na globino sekundarnega kanala na mestu priključka.

Za posamezne hišne priključke zadostuje cev premera DN 160 s padcem dna min. 10%. Način priključevanja je odvisen od lege sekundarnega kanala ter od mesta greznice oziroma iztoka iz objekta. Obstoječe greznice se po priključitvi na kanalizacijo ukinejo.

Vsi hišni priključki morajo biti zgrajeni ob gradnji kanalov min. 1m izven kanala oziroma v območju cestnega telesa. Skupaj je predvidena izvedba 24 individualnih hišnih priključkov za obstoječe objekte in 1 priključek za predvideno gradnjo.

Revizijski jaški so predvideni na lomih trase, pri spremembah padca dna in pri priključkih sekundarnih kanalov. Skupaj je predvidena izvedba 24 AB jaškov DN 800 z LTŽ pokrovom 400kN, globine od 1.60 do 2.43 m.

Meteorna kanalizacija:

Padavinske vode z vozišča se bodo preko požiralnikov z mrežo vodile v mešani kanal. Po sredini vozišča bo potekala na globini cca. 1'1m drenaža PE 110 za odvodnjavanje spodnjega ustroja, ki se spusti v požiralnike z mrežo. Padavinska voda se bo tako delno odvajala v rake, in sicer na lokacijah, kjer jih cesta prečka, delno pa v projektirani mešani kanal. Izjema je parkirišče v ulici Za Mošenikom, kjer bo za odvodnjavanje zgrajen nov meteorni kanal iz cevi DN250. Iz cevi se voda zliva v jaške $\phi 80$, in se preko lovilca olj, z zmogljivostjo pretoka $Q = 30l/s$, spusti v vodotok Mošenik. Padec kanala je prilagojen vzdolžnemu padcu parkirišča.

Vodovodno omrežje:

S prenovo vodovoda v skupni dolžini 645m (Muzejska ulica 90m, odcep proti muzeju 50m, Čevljarska ulica 85m, Usnjarska ulica 93m in Za Mošenikom 327m) bo doseženo korenito izboljšanje vodooskrbe tega območja.

Glavno napajanje območja bo vezano na obstoječ in nato v letu 2009 obnovljen primarni vod po Trgu svobode. Sistem je zasnovan kot krožna zanka s priključitvami na primarni vod na več mestih (prečne ulice: Kovaška, Usnjarska, Muzejska). Osrednji vod (cevi iz nodularne litine $\phi 100$ mm) bo potekal po Muzejski ulici, se nadaljeval po ulici Za Mošenikom in se priključil na obnovljen vodovod po Kovaški ulici. Enakega premera bodo vodovodne cevi v obeh prečnih ulicah (Usnjarska, Čevljarska). Odcep proti muzeju, na samem severu območja bo zgrajen v ceveh PEHD DN 63/12.5, saj gre le za hišni priključek. Vsi ostali hišni priključki bodo zgrajeni v ceveh PEHD DN 32/12.5 in bodo v zaščitnih ceveh PEHD DN 50/10. Za upravljanje s priključki bodo vgrajene teleskopske vgradbene garniture, ki bodo zaščitene z varovalnimi cestnimi kapami. Maksimalni dopustni tlak v omrežju bo 6.00 barov, predvidene globine dna cevi vodovoda so od 1.20 do 1.50 m.

Za protipožarno zaščito je predvideno devet novih nadtalnih hidrantov DN 80 mm, ki bodo tvorili hidrantno mrežo s hidranti na medsebojni razdalji do 80 m in z možnostjo gašenja posameznih objektov vsaj iz dveh hidrantov istočasno.

Javna razsvetljava:

Osvetlitev ulic se bo izvedla kot ambientna javna razsvetljava, pri tem pa srednja osvetljenost ne bo manjša od 3.0 lx. Osvetlitev se izvede s svetilkami v obliki »laterne« (proizvajalec UKO Kropa), ki bodo montirane na mestih obstoječih svetilk na fasadah objektov, na višini 5,5m, z vgrajenimi natrijevimi sijalkami z močjo 150W, ki imajo svetlobni spekter v pretežno rumeni barvi, kar še posebej poudarja arhitekturne značilnosti fasad. Nova javna razsvetljava se bo napajala iz novega prižigališča, ki bo postavljen ob TP Center Tržič. Prižiganje javne razsvetljave bo avtomatsko, s pomočjo svetlobnega releja in kontaktne ure. Svetilke bodo pred korozijo zaščitene z galvaniziranjem in prašnim barvanjem v črni barvi. Prav tako bodo protikorozijsko zaščitene tudi konzole svetilk. Steklene površine v svetilki bodo iz varnostnega kaljenega stekla. Na parkiriščih se izvedejo svetilke na samostoječih nosilcih UKO Kropa.

Ostala omrežja:

Sočasno s prenovo vodovodnega, kanalizacijskega, cestnega omrežja in javne razsvetljave se bodo izvajale tudi prenove, izboljšave in dograditve telekomunikacijskega omrežja (Telekom), elektro omrežja (Elektro Gorenjska), plinovodnega omrežja (Petrol plin), optičnega omrežja (Gratel) in

komunikacijskega omrežja (Telemach), s čimer bo komunalna opremljenost ulic v starem mestnem jedru dosegla bistveno višji standard.

Tehnologija gradnje:

Gradbeni posegi se bodo odvijali v ulicah mestnega jedra Tržiča, ki so precej ozke, objekti pa so med seboj povezani. Stavbe so zelo stare, grajene na osnovi kamna, z izjemo nekaterih novejših, ki so grajene iz opeke. Stanje temeljev teh stavb bo razvidno šele, ko se opravi izkop, takrat bo tudi možna sanacija oziroma hidroizolacijska zaščita, seveda v dogovoru z lastniki objektov. Predvideno je delno podpiranje in začasna zaščita objektov.

Obstoječi vodi morajo med samo prenovo neovirano funkcionirati, predvsem vodovod, kanalizacija in elektrika, pa tudi rake. Telefonsko omrežje v času gradnje in polaganja cevi ne bo prizadeto, saj so sedaj vodi zračno napeti. Pri vodovodu in kanalizaciji se bo morala vzpostaviti začasna prevezava, rake pa bodo po polaganju komunalne infrastrukture takoj vzpostavljene v prvotno stanje. Glede na globine izkopov za posamezno infrastrukturo, se bodo nekateri vodi lahko polagali sočasno.

Ker bodo obstoječa vozišča, ki so seveda neposredno vezana na hišne vhode in priključke, za cca. 1m nižja v času izkopa, bo potrebno urediti tudi dostope do hišnih vhodov, ter s pomočjo brvi tudi možne povezave za nemoten prehod prebivalcev. Sami dostopi intervencijskih vozil bodo za časa gradnje onemogočeni, zato bodo urejeni najbližji možni dostopi. O spremenjenem prometnem režimu oz. o posameznih popolnih in delnih zaporah ulic bo izvajalec del sproti pravočasno obveščal prebivalce prek objav v medijih (Radio Gorenc, portal Občine Tržič, Tržičan, Gorenjski glas).

Tržič, maj 2008

Urad za urejanje prostora
Jasna Kavčič, univ.dipl.inž.grad.
Vera Djurić Drozdek, dipl.ekon (UN).

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi. Razmerje med sredstvi na postavkah je v višini namenskih sredstev EU za regionalni razvoj 85%, Občina Tržič pa financira 15% delež.